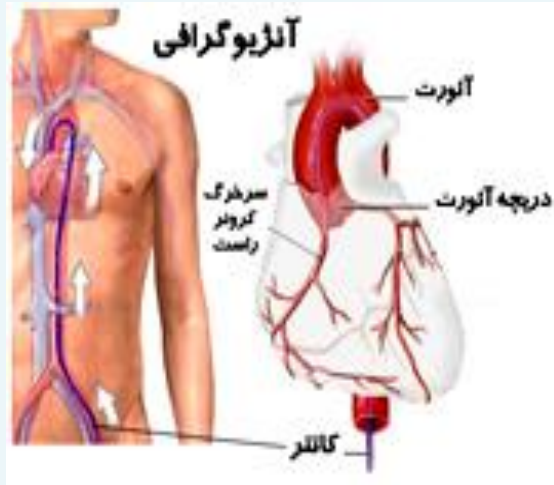

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام حسن (ع)

راهنمای انجام آنژیوگرافی

دفتر سلامت بیمارستان امام حسن (ع) بجنورد

تایید کننده:

دکتر محمد کاظم ماهر

(فوق تخصص آنژیوپلاستی)

کد محتوا: ۵۰

گروه هدف بیماران

بازنگری مجدد: تابستان ۱۴۰۴

- در صورتیکه که آنژیوگرافی از طریق شریان دست انجام شده از خم کردن مچ دست تا ۴۸ ساعت خودداری شود چون خم کردن زیاد و شدید آن باعث خونریزی میشود. تا ۴۸ ساعت از نوشتن و تایپ کردن خود داری کنید هنگام پاشدن از روی زمین یا صندلی وزن بدن را روی دست مربوطه نباشد
- رژیم غذایی به صورت کم چرب و کم نمک و مصرف گوشت سفید (ماهی و مرغ) به جای گوشت قرمز و مصرف روغن های گیاهی به جای روغن حیوانی مانند روغن زیتون، آفتاب گردان و ... و در صورت داشتن دیابت مصرف غذای کم قند کم چرب و مواد حاوی پتاسیم مانند گیلان، موز، خرما و محدود کردن غذاهایی مانند گوشت قرمز؛ سوسیس؛ لبنیات پرچرب؛ غذاهای سرخ کردنی و غذاهای نفاخ و مصرف غذاهای سبک با حجم کم
- در هنگام راه رفتن از پله ها از پایی که آنژیوگرافی شده استفاده نشود و از نشستن و ایستادن طولانی خودداری شود
- تا یک هفته از کوهنوردی یا راه رفتن از سرازیری یا سربالایی پرهیز شود

علائم خطر جهت مراجعه فوری به بیمارستان :

- خونریزی و تورم ناگهانی محل آنژیو
- تغییر ناگهانی در بینایی و صحبت کردن ، احساس گرختی یا ضعف ناگهانی در صورت و یک طرف بدن
- درد قفسه سینه
- تب بالای ۳۸ درجه
- ضایعات پوستی
- درد شدید در محل عمل و احساس ضعف و گرفتگی یا بی حسی در عضوی که آنژیو شده و ترشح ، قرمزی در محل عمل

- ❖ پاسخگویی به سوالات بعد از ترخیص هر روز به جز ایام تعطیلات ساعت ۱۴ الی ۱۵: خانم ریحانی ۰۹۱۵۶۴۱۶۸۹۳
- ❖ سامانه نوبت دهی اینترنتی درمانگاه تخصصی و فوق تخصصی www.Nobat.nkums.ac.ir:
- ❖ شماره تلفن نوبت دهی درمانگاه تخصصی و فوق تخصصی: ۳۱۵۱۴۲۲۰-۰۵۸-
- ❖ آدرس سایت آموزش به بیمار بیمارستان جهت کسب اطلاعات بیشتر: www.nkums.ac.ir

مراقب های بعد از آنژیوگرافی:

- تا چند ساعت اول خوابیده به پشت باشید و پا یا دستی که آنژیو شده خم نکنید
- عدم خروج از تخت تا ۷-۶ ساعت ، در صورت داشتن ادرار استفاده از لگن در تخت
- عدم بالا آوردن سر یا گردن یا قرار دادن دست زیر سر تا ۲ ساعت بعد از عمل
- کنترل محل آنژیوپلاستی از نظر خونریزی ، هماتوم
- کیسه شن ۶-۴ ساعت در محل آنژیو باشد
- پس از برداشتن کیسه شن به پهلوی مقابل محل آنژیو بخوابید
- بررسی و کنترل علائم حیاتی (فشار خون و ضربان قلب) ، همچنین نبض ، رنگ ، دما ، حس و درد اندامی که آنژیوپلاستی شده توسط پرستار ۳-۲ ساعت بعد از عمل ناشتا باشید ، سپس در صورت نداشتن تهوع و استفراغ مایعات فراوان (تا ۲۴ ساعت) تا ماده حاجب دفع شود بعلاوه رژیم کم چرب و کم نمک می باشد .
- در هنگام عطسه ، سرفه و خنده جهت جلوگیری از خونریزی روی پانسمان را فشار دهید

در صورت داشتن درد قفسه سینه و احساس تورم و درد شدید در محل و احساس داغی و خیسگی و تعریق ناگهانی به پرستار خود اطلاع دهید

- خشک و تمیز نگه داشتن محل آنژیوگرافی و عدم استفاده از کرم و مواد گیاهی روی آن و عدم لیف کشیدن
- دوش گرفتن بعد از ترخیص بلامانع است و توصیه میشود تا ۳-۴ روز از نشستن در وان یا لگن حمام خودداری شود
- ورزش سبک و منظم مانند پیاده روی و آهسته دویدن و پرهیز از ورزش های سنگین
- عدم مصرف دخانیات
- از کشیدن یا هل دادن اجسام سنگین تا یک هفته خودداری شود
- تا ۷۲ ساعت رانندگی نکنید و از رانندگی طولانی مدت پرهیز کنید
- مصرف داروها طبق دستور پزشک مربوطه و مراجعه به پزشک قبل از اتمام داروها

شما برای انجام آنژیوگرافی در بیمارستان بستری شده اید دانستن مطالب زیر به شما کمک میکند بیشتر بدانید تا بهتر از خودتان مراقبت کنید.

مقدمه:

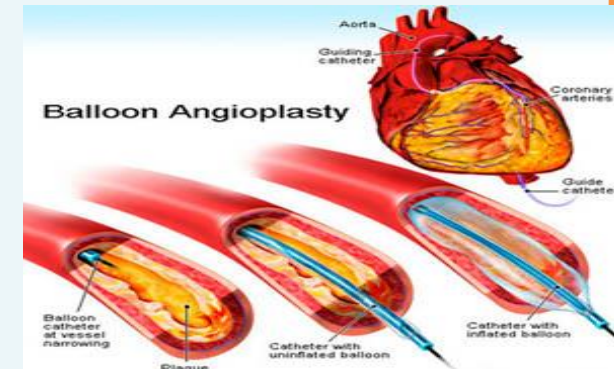
قلب، خون دارای اکسیژن و مواد غذایی را به سراسر بدن پمپ میکند تا بدن ما بتواند بدرستی کار کند، از طرفی برای اینکه قلب بتواند وظیفه خود را به درستی انجام دهد باید توسط خون غنی از اکسیژن تغذیه شود رگهای خونی که ماهیچه قلب را تغذیه میکنند سرخرگهای کرونری نامیده می شوند.

بیماری سرخرگ کرونری چیست ؟

با افزایش سن، رسوبات چربی و یا کلسیم (که پلاک نامیده می شوند) در دیواره داخلی سرخرگ های کرونری رسوب می کنند. پلاک می تواند موجب کاهش جریان خون حاوی اکسیژن و مواد غذایی به قلب شود، در نتیجه درد قفسه سینه یا آنژین ظاهر شود.

تعریف (آنژیوگرافی):

آنژیوگرافی بهترین و دقیق ترین روش برای بررسی گرفتگی رگهای قلب است که در آن نوع و محل گرفتگی عروق نشان داده می شود و صرفاً یک روش تشخیصی است و نقشی در درمان بیماری ندارد، در این روش با وارد کردن یک لوله بسیار باریک در مسیر عروق اصلی پا یا دست و با تزریق ماده حاجب از عروق قلب عکس برداری می شود.

۱

اقدامات قبل از آنژیوگرافی:

- معمولاً از یک روز قبل در بخش بستری میشوید
- هنگام بستری تمامی مدارک پزشکی (اکو، تست ورزش، آزمایشات و...) و دفترچه بیمه را به همراه داشته باشید.
- اخذ رضایت آنژیوگرافی از شما و همراه
- سوابق دارویی و بیماری (کلیوی، تنفسی و خونی)
- همچنین حساسیت به دارو و غذا بخصوص مواد غذایی ید دار مانند غذاهای دریایی و ماهی را به پزشک و پرستار اطلاع دهید
- در بخش از شما آزمایشات خون، نوار قلب، عکس قفسه سینه و آنژیوکت ترجیحاً سبز از دست چپ گرفته میشود
- شیو محل مربوطه از ناف تا بالای زانو و سطح بازو و قفسه سینه
- از ۶ ساعت قبل آنژیوگرافی ناشتا باشید.
- مصرف قرص آسپرین ۸۰ به صورت ۲ عدد و قرص اسویکس ۷۵ به صورت ۴ عدد در شب قبل طبق دستور پزشک
- عدم دریافت هپارین و انسولین و متفورمین و وارفارین از شب قبل از آنژیوگرافی
- در صورت علانمی مثل تب و اسهال در روز بستری اطلاع داده شود
- حضور یک نفر همراه
- نداشتن زیور آلات / عینک / دندان مصنوعی و گوشه همراه
- پوشیدن گان و تخلیه مثانه قبل از رفتن به واحد کت لب (مکانی که آنژیوگرافی انجام میشود)

مراحل انجام آنژیوگرافی در کت لب :

در بخش کت لب روی تخت مخصوص مجهز به تجهیزات تابنده اشعه ایکس و صفحات نمایشگر دراز کشیده..

۲

پزشک ناحیه کوچکی از کشاله ران یا مچ دست را بی حس میکند سپس لوله پلاستیکی کوچک را از این محل به شریان کشاله ران یا دست وارد می کند (این امر دردی بیش از سوزن زدن ندارد) از طریق این لوله پلاستیکی کوچک، پزشک کاتتر (لوله) مخصوص را به داخل سیستم سرخرگی رانده تا به سیستم شریانی قلب برسد سپس با تزریق ماده حاجب رنگی و با تابش همزمان اشعه ایکس، تصویر برداری از عروق انجام می شود. تصاویر روی صفحه نمایشگر مقابل پزشک دیده می شود. محل و شدت تنگی مشخص می شود

پزشک با توجه به میزان گرفتگی و محل درگیری رگ در مورد نوع درمان تصمیم می گیرد (ممکن است فقط نیاز به دارو درمانی باشد یا همانجا آنژیوپلاستی + بالون زدن انجام شود و یا اورژانسی عمل قلب باز انجام شود و یا اینکه کاندید عمل قلب باز برای بعد تشخیص داده شود)

چند نکته

- در حین آنژیوگرافی ممکن است پزشک از شما بخواهد کارهایی را انجام دهید مثلاً نفس عمیق کشیده و برای چند لحظه نگه دارید برای رسیدن به نتیجه بهتر با پزشک خود همکاری کنید.
- هنگام تزریق ماده حاجب ممکن است احساس داغی، گر گرفتگی یا احساس فشار و سوزش در محل تزریق داشته باشید یا احساس طپش قلب کنید که چند ثانیه بیشتر طول نمی کشد و خودبخود برطرف شده و مسئله نگران کننده ای نیست. در حین آنژیوگرافی اگر دچار طپش قلب، سرفه شدید و تنگی نفس شدید به پرستار اطلاع دهید.
- آنژیوگرافی معمولاً ۲۰ دقیقه تا ۱ ساعت طول میکشد

پس از اتمام کار لوله پلاستیکی در کشاله ران یا دست در همان اتاق کت لب یا چند ساعت بعد در بخش خارج میشود و توسط دستیار پزشک بر روی محل به مدت ۱۵ دقیقه فشار آورده میشود تا خونریزی کنترل و سپس پانسمان فشاری انجام و کیسه شن روی محل گذاشته می شود.

پس از عمل آنژیوگرافی، چند ساعت در اتاق ریکاوری کت لب تحت نظر هستید و بعد از آن به بخش منتقل می شوید.

۳